

מדינת ישראל

משרד המשפטים

פרקליטות מחוז ירושלים - אזרחי

כ"ב שבט, תשפ"א

4 פברואר, 2021

לכבוד

מר דניאל שנהר, עו"ד

מנהל המחלקה המשפטית

המוקד להגנת הפרט

בדואר אלקטרוני

הנדון: פנייתך מיום 27.12.2020

בעניין "אי דיוקים מהותיים בעבודת הפרקליטות כב"ב המפקד הצבאי בגדה המערבית"

אנו מודים לך על פנייתך.

לאחר בדיקת הטענות, להלן התייחסות למקרים שהעלית במכתבך:

1. עת"מ 37859-08-20 אבו טאלם

א. עניינה של העתירה דנן הוא בקשתו של העותר, תושב עזה, הרשום במרשם כתושב איו"ש, לחזור לגור באיו"ש. בקשתו סורבה בשל המדיניות באותה עת, לאור המגבלות שהוטלו מחשש להתפשטות נגיף הקורונה. לאחר הגשת העתירה, ובשל שינוי שחל בהגבלות, נמסר כי אושרה חזרתו של העותר מעזה לאיו"ש. החלטה זו ניתנה על סמך הנסיבות והעובדות שהיו ידועות למשיב באותו זמן, קרי, בהסתמך על הצהרתו ועל עובדות היותו רשום כתושב איו"ש. אולם, במועד מעברו, במהלך תשאול בטחוני שנערך לו, מסר העותר עובדות חדשות, לפיהן מעולם לא היה תושב הגדה המערבית ומעולם לא התגורר שם, בניגוד לנטען בעתירה.

ב. משום כך, המשיב נדרש לעניין בשנית, ומחובתו היה להתייחס לעובדות שעלו במהלך התשאול. לאור עובדות אלה, התקבלה החלטה חדשה לפיה לא הותר מעברו של העותר לאיו"ש. במהלך הדיון שנערך בבית המשפט, השופט הביע דעתו ובעקבותיה הסכים המשיב לחזור בו מהחלטתו האחרונה ולהתיר את מעברו של העותר לאיו"ש.

ג. מכאן, כי לא הובאה במקרה זה עמדה או התייחסות שאינה נכונה ולא נפל פגם כלשהו בהתנהלות הפרקליטות או המשיבים. במאמר מוסגר אציין, כי עם היוודע העובדות החדשות מתשאולו של העותר, העניין הובא לידיעת הח"מ (פרקליטת המחוז) בזמן אמת

והוריתי על השבת עניינו לבחינה עדכנית של המשיבים, על בסיס העובדות החדשות שהתבררו.

2. עת"מ 20-11-31622 אלעיסה

א. עניינה של העתירה דן הוא בקשה להסרת מניעה בטחונית ליציאתו של העותר מהאזור לחו"ל. לאחר הגשת העתירה, נמסרה לפרקליטה המטפלת עמדה לפיה המניעה הוסרה, שלא התייחסה לצורך בחתימה על התחייבות העותר להימנע מלעסוק בטרור.

ב. בהתאם לכך, נמסר לכם כי המניעה הביטחונית הוסרה וכי העותר יכול לצאת מגשר אלנבי. הפרקליטה שאלה את העו"ד מטעמכם אם נוכל להגיש בקשה מוסכמת למחיקת העתירה ללא צו להוצאות (ולא ביקשה מכם למחוק את העתירה, כפי הנטען במכתבך).

ג. במענה, העו"ד המטפלת בעתירה מטעמכם יצרה קשר טלפוני עם הפרקליטה ומסרה כי היא קיבלה מהמוקד להסרות מניעה במנהל האזרחי טופס התחייבות שעל העותר לתתם כתנאי ליציאתו לחו"ל. בנוסף היא טענה שנוסת ההתחייבות שונה מהנוסח "הרגיל" המוכר לכם.

ד. בעקבות כך, נערכו בירורים נוספים על ידי הפרקליטה מול הגורמים הרלבנטיים, מהם עלה כי אכן נדרשת חתימת העותר על התחייבות וכי לאחרונה שונה נוסח ההתחייבות ולמעשה הנוסח הראשון שנשלח לעותר הוא הנוסח העדכני ואילו הנוסח שהיה מוכר לכם, הוא הנוסח הישן. בשל הנסיבות ותוסר הבהירות, הוסכם כי העותר יחתום על נוסח ההתחייבות הקודם. חתימתו של העותר הועברה למנהל האזרחי, והמוקד להסרות מניעה השיב כי המניעה הביטחונית הוסרה וכי באפשרות העותר לצאת לחו"ל.

ה. עוד יצוין, כי מצאנו שנפלה שגגה נוספת בכך שצוין בתגובה מטעמנו כי בכל מקרה שמוסרת מניעה בטחונית ליציאה לחו"ל, נדרשת חתימה על התחייבות כאמור. מבדיקה חוזרת שנערכה, עלה כי אין כך הדבר וכי הדרישה לחתימה על התחייבות נבחנת בכל מקרה לגופו.

ו. לאור האמור, תידדנו מול הגורמים הרלבנטיים כי יש למסור לפרקליטות עמדה מלאה ומדויקת, וככל שקיימים תנאים נוספים בעת אישור בקשה, יש לצייןם במפורש בעמדה המועברת לפרקליטות.

3. עת"מ 20-11-64150 רמדאן

א. עניינה של העתירה דן הוא באי מתן מענה לבקשה להסרת מניעה בטחונית ליציאתו של העותר לחו"ל.

ב. בעתירה זו, בסמוך לאחר הגשתה, ביום 1.12.20 נשלחה לכם הודעה מטעם הפרקליטות, לפיה במהלך הטיפול הרגיל של בחינת הבקשה, הוחלט להסיר את המניעה הביטחונית. בהודעה לא צוינו דרישות להתחייבות או ערובה לצורך הסרת המניעה, שכן אלו לא נמסרו לפרקליטות. באותו יום, נמסרה לכם תשובה ישירות מהמוקד להסרות מניעה לפיה "מניעתו תוסר בכפוף לחתימתו על טופס הימנעות מטרור וכן הפקדה של טופס התחייבות שלא יעסוק בטרור לרבות כספי טרור והטלת קנס כספי ע"ס 10,000 ₪". כפי שהוסבר

בתגובה מטעמנו לבית המשפט, ציון הקנס הכספי נעשה בטעות והכוונה היתה להפקדת ערובה לקיום ההתחייבות בסכום זה.

ג. אכן, דרישות אלה לא הופיעו בהודעה שנמסרה לכם מטעם הפרקליטות וביום 3.12.20, לאחר בחינה נוספת של דרישת הערובה, הובהר כי יש צורך בחתימה על התחייבות בלבד. בהמשך לכך, הועברה באותו יום התחייבות חתומה על ידי העותר. ביום 7.12.20 נשלחה אליכם הודעה נוספת ממוקד הסרות מניעה, לפיה על העותר למסור פרטים של אחיו, שלצורך ביקורו התבקשה הסרת המניעה הבטחונית. במענה לפנייתכם נמסר לכם באותו יום על ידי הפרקליט המטפל כי המניעה הוסרה. כמו כן, מאוחר יותר באותו יום נשלחה לעותר הודעה נוספת ממוקד הסרות מניעה, לפיה "הוסרה לתושב המניעה לחו"ל בתאריך ה-29/11/2020".

ד. הנה כי כן, תשובות הפרקליטות היו נכונות, קרי המניעה הוסרה כבר ביום 29.11.2020, אולם נדרשה חתימה על התחייבות וגם לאחר שזו הועברה, העותר נדרש לחתום על התחייבות נוספת במעבר הגבול. בדומה למקרה הקודם, עת"מ 31622-11-20, פעלנו לחדד מול הגורמים הנוגעים בדבר את סוגיית דרישת ההתחייבויות במקרים של יציאה לחו"ל והצורך להודיע על דרישה זו מבעוד מועד. יחד עם זאת, יש להדגיש כי אין מדובר בהטעיה או זלזול, חלילה, כאמור במכתבך.

4. עת"מ 30834-10-20 עמאר

א. עניינה של העתירה הוא בפרטי היתרי כניסה למרחב התפר של העותרים – אב ובנו. אחד הסעדים שהתבקשו בעתירה הוא כי יתוקן אופן כתיבת שם אביו של העותר 1 וסבו של העותר 2 בשפה הערבית על גבי ההיתרים שלהם. יצוין כי בכתיבת השם בעברית לא היתה טעות וכי בהיתרים קודמים של העותרים לא הועלתה טענה לטעות באופן כתיבת השם.

ב. בהתאם לעמדת המשיבים שהועברה, הוגשה תגובה לפיה שמות התושבים על ההיתר נקובים בהתאם להעתק מרשם האוכלוסין הפלסטיני המצוי בידי המשיב, ואינם נקבעים במועד הנפקת ההיתר. על כן, צוין כי ככל שמתבקש שינוי של שמו של אביו של העותר 1 במערכות המנהל האזרחי, עליו לפנות בבקשה מתאימה.

ג. בתשובת העותרים לתגובה, צוין כי בצילומי תעודת הזהות של העותרים ובהיתרים הקודמים שצורפו לעתירה, השם נכתב באופן נכון דבר המלמד כי בהתאם למרשם האוכלוסין השם במרשם האוכלוסין אינו שגוי. על כן, נטען כי אין מקום להגיש בקשה מתאימה.

ד. בעקבות כך נערך בירור נוסף קודם לקיום הדיון בעתירה ובעקבותיו נמסר במהלך הדיון כי "רק הבוקר קיבלתי עדכון שהטעות אינה מהעתק מרשם האוכלוסין הפלסטיני שהועברה למינהל האזרחי. בשלב הנוכחי אני לא יודע להסביר מה מקור הטעות אבל אני כן רוצה להסביר שלא מדובר בטעות כתוצאה מפעולה כזו או אחרת של הגורמים במת"ק או ועדת הערו. המת"ק וקצין התפר וכל הגורמים שעוסקים בכניסה למרחב התפר, בכלל לא כותבים בעצמם את השם בערבית.... הגורמים שעוסקים בכניסה (למרחב) תפר, הם לא כותבים בערבית. זה מתקבל ממקור אחר וצריך לראות מה מקור התקלה".

ה. בהמשך הדיון התבקש בית המשפט ליתן למשיב 7 ימים כדי לוודא שבהיתרים חדשים שיודפסו לעותרים שםם יכתב כנדרש. בסיום הדיון קבע בית המשפט בהחלטתו, כי השמות בהיתרים יתוקנו בהתאם להעתק מרשם האוכלוסין הפלסטיני ובהתאם הונפק לעותרים היתר כפי שהתבקש על ידם.

ו. מקרה זה ייחודי שכן למיטב הבנתנו, לא ברור מה היה מקור התקלה באופן כתיבת שם הסב על גבי ההיתרים. יש להבהיר שאופן כתיבת השם לא השפיעה על זכויות העותרים ואפשרותם להיכנס למרחב התפר. ככלל, השמות בשפה הערבית על גבי ההיתרים מוזנים אוטומטית באמצעות המחשב מתוך מרשם האוכלוסין הפלסטיני שנמסר למינהל האזרחי.

ז. לכן, נציגי המינהל הניחו שגם במקרה זה השם הוזן בהתאם להעתק מרשם האוכלוסין הפלסטיני. אכן, הפירוט העובדתי בנקודה זו כפי שנמסר לפרקליטות והוצג לבית המשפט בתגובה המקדמית לעתירה לא היה מדויק, וזאת ככל הנראה גם על רקע סד הזמנים הקצר שבו נערכה התגובה וגם בשל ייחודיות המקרה, אולם מכל מקום העובדות הרלוונטיות תוקנו ימים ספורים לאחר מכן במסגרת הדיון בבית המשפט בו הוצגו העובדות לאשורן.

5. סיכומם של דברים הוא, כי כפי שניתן להיווכח, חרף העומס הרב המוטל עליהם, הפרקליטים והפרקליטות מטפלים בעתירות במקצועיות ואנו עושים מאמצים רבים למסור עמדות שנבחנו ואומתו. לעיתים, במקרים בודדים (ואין מדובר בתופעה כהגדרתך), מתוך מאות עתירות המוגשות מדי שנה בנושאים אלו, מתברר כי יש פער כזה או אחר בין העמדה שנמסרה לבין היישום בשטח, אולם מרגע היוודע הדבר, הפרקליטים פועלים מיד לפתור את העניין, כפי שנעשה גם במקרים לעיל.

6. כאמור, חידדנו לגורמים הרלבנטיים את חשיבות בדיקת המידע המועבר ומסירת עמדות מדויקות ככל הניתן. בטוחני כי יחסי העבודה התקינים בינינו ושיתוף הפעולה ימשיכו להתקיים גם בעתיד.

כוכבית נצח דולב, עו"ד
פרקליטת מחוז ירושלים (אזרחי)

בברכה,

ליאור סקבר, עו"ד
ממונה (בפועל)
פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)

העתק: סרן נעמאן ח'טיב – ראש מדור אוכלוסין - הייעוץ המשפטי לאזור יהודה ושומרון.